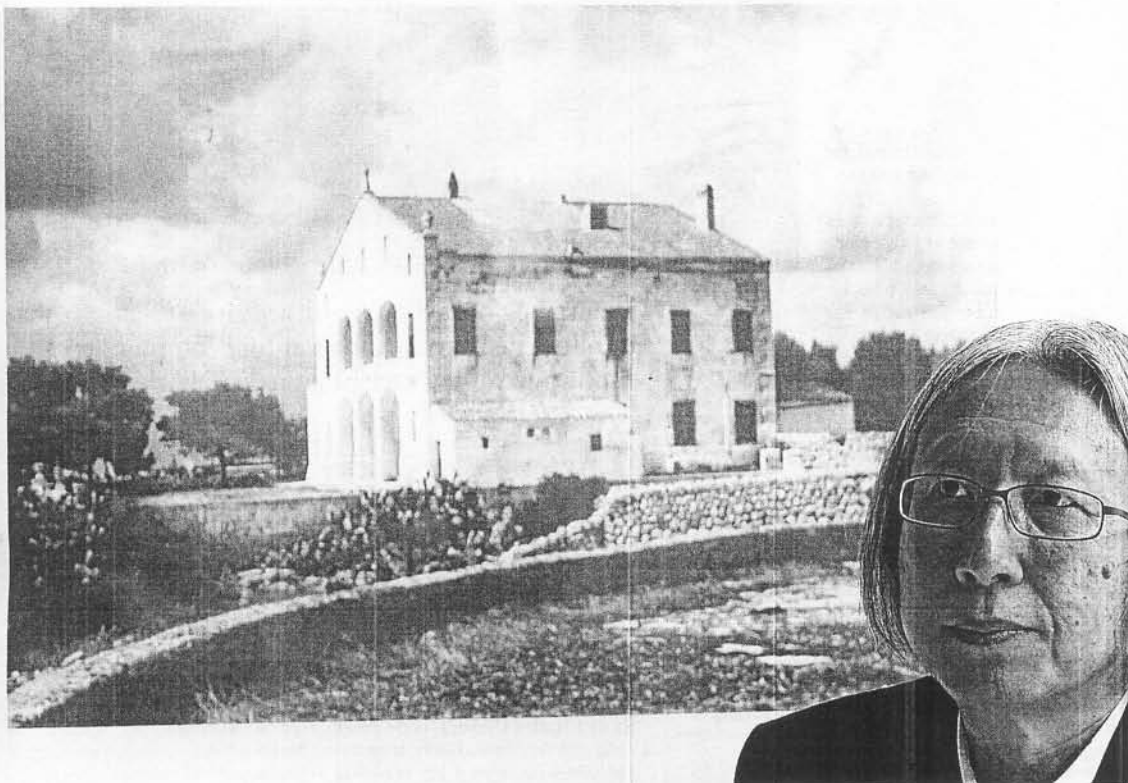

Trobada amb Chan Koonchung

Els ecos de 'Matrix' ressonen en mandarí

Chan Koonchung
Anys de prosperitat / Años de prosperidad
Traducció al català de Xavier Pàmies i al castellà d'Alfredo Barbero

LA CAMPANA / DESTINO
312 / 416
PÀGINES
19 / 19,50
EUROS

ANTONIO LOZANO

Què és preferible, un "paradis fals" o un "bon infern"? Aquesta disjuntiva amb ecos de la píndola blava versus la píndola vermella de *Matrix* és la línia d'alta tensió que recorre *Anys de prosperitat*. Ambientada a la Xina del 2013, la novel·la és menys una distopia que una actualíssima radiografia moral del colós asiàtic. De la mateixa manera que el Partit Comunista Xinès desplega trucs d'il·lusionisme, Chan Koonchung introdueix una data futura i una premissa fantàstica –la desaparició d'un mes de la ment col·lectiva del poble– per vestir amb roba de ciència-ficció el que en realitat és rigorós directe. Més que un exercici subversiu, llegir la seva obra a la pàtria de Mao implica arrencar-se la bena dels ulls, actua com un sèrum de la veritat o antídoto contra les narratives del poder.

Aquest llibre vermell, pel color de l'alarma que ha despertat als despatxos oficials de Pequín, explica la història d'un periodista i novel·lista, Lao Chen, que la trobada fortuïta amb dos amics dels seus anys estudiantils posa en la pista d'un rentat de cervell a gran

escala. El quid rau en la connexió entre la felicitat exultant del 90% dels seus compatriotes i l'amnèsia entorn dels 28 dies d'anarquia i caos que, dos anys abans, van separar l'esclat d'una crisi econòmica global amb l'arrencada de l'era de prosperitat i glòria. Complots psíquics, resistents underground, amors madurs, nostàlgia cinèfil i, sobretot, una minuciosa dissecció de la història recent de la Xina i les

Un periodista intenta desentranyar el rentat de cervell massiu que ha disparat els índexs de felicitat

seves actuals turbulències conflueixen en aquesta capsa de sorpreses, a la que s'ha volgut comparar amb 1984 o *Un món feliç* si bé la societat que modela no és una temuda projecció futurista sinó un mirall lleugerament deformat de l'ara.

Malgrat néixer a Xangai, Koonchung va créixer a Hong Kong, on va fugir la seva família després de la revolució comunista. Influit

per la contracultura americana, va passar l'adolescència barrejant-se amb grups d'esquerres que busquen alternatives a les formacions maoistes, després va estudiar un temps a Boston i, en tornar a l'illa, es va llicenciar en sociologia i va començar a treballar de periodista. El 1976 va treure una revista cultural, *City*.

Igual com aquesta publicació va anar evolucionant d'altaveu progressista i combatiu a aparador de tendències, l'escriptor va anar entebionant el seu ideari polític, escrotant cap al centre i desplaçant esforços a les causes mediambientals (va cofundar el grup ecologista *Green Power*, pas previ al seu ingrés al consell directiu de *Greenpeace*). Fins a l'any 2000 havia contemplat la Xina des de la distància mental i física que procuraven Taiwan i Hong Kong, però el 2000 es va establir a Pequín. Entre aquest any i els Jocs Olímpics del 2008 va assistir sorprès a una campanya sistemàtica per esborrar el passat de la nació, en la qual se silenciava qualsevol episodi fosc (la Gran Fam, La Revolució Cultural, Tiananmen) i es destruïa el seu llegat ancestral (barris antics,

edificis tradicionals...) per substituir-los per parcs temàtics i restaurants de menjar ràpid.

Anestesiats per la bonança econòmica, l'accés a articles de consum i la satisfacció per la crisi d'Occident, els xinesos flotaven en una bombolla de felicitat i confort dins de la qual decidien no sentir els trons de la repressió, no veure els llamps dels abusos, no pensar en la falta de llibertats. Havien apostat per instal·lar-se en un paradís fals. Si disposes d'un 90% de benestar, per què t'has de preocupar del 10% restant?

"Hi ha una antiga llegenda de la dinastia Tang que parla d'un individu amb el do de cantar dues cançons amb una sola veu. Això és el que jo necessitava aconseguir amb *Anys de prosperitat*, mostrar dues realitats simultànies que reflectissin la bretxa entre la meua imatge de la Xina i la de no només els seus habitants, sinó també la de gran part de la comunitat internacional" assenyala l'escriptor des d'un saló de Casa Àsia a Barcelona. Chan Koonchung descarta de forma taxativa qualsevol opció de contagi àrab. "D'una banda, l'estat és una màquina perfectament organitzada, amb un poder de coerció immens, capaç de neutralitzar amb la força o els diners qualsevol índex d'oposició. D'altra banda, la gent amb prou feines s'articula per denunciar abusos locals, està desideologitzada i manca de referents a Occident que li serveixin d'estímul i il·lusió. Només veig marge per a canvis que introdueixin petites millores, sobretot en matèria de drets humans, ja que el govern ha pres consciència de la mala premsa que comporta perseguir l'artista Ai Wei Wei i el Premi Nobel de la Pau Liu Xiabo".

Davant aquest panorama, *Anys de prosperitat* aspira a ser, almenys, una agulla que obri una minúscula fissura en aquesta bombolla de ferro. Comprada a l'engròs per xinesos que viatjaven a Taiwan, la novel·la va començar a ser ressenyada i recomanada al ciberespai, sobretot a través de Microblog (un servei per a l'intercanvi de missatges a la manera de

Una fantasia, la desaparició d'un mes de la memòria col·lectiva, dona peu a una radiografia moral

Twitter), i més tard va ser bolcada a *sites* canviants per a la descàrrega gratuïta. Aquest procés accelerat i massiu de coordinació és conegut com "creuar els semàfors en taronja": cal afanyar-se abans que algun dels milers de ciberpolícies que pentinen la xarxa detectin la jugada i activin el semàfor vermell de la censura. Els ecos de *Matrix* continuen definitivament vius i ressonen en mandarí. |